

מבט לאיראן

23 בפברואר 2023 – 9 במרץ 2023

עורך: ד"ר רז צימט

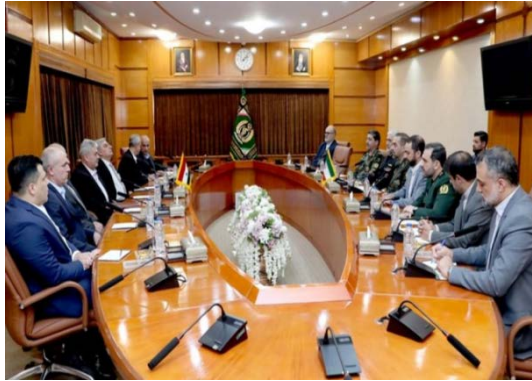
עיקרים

- שר ההגנה האיראני נועד בטהראן עם צמרת חיל האוויר הסורי ודן עימה בחיזוק שיתוף הפעולה הצבאי והביטחוני בין שתי המדינות. על רקע ביקור המשלחת הסורית באיראן, דיווחה התקשורת האיראנית, כי איראן עשויה לספק לסוריה מערכת הגנה אווירית מתוצרתה כדי לסייע לה בהגנה מפני המשך התקיפות הישראליות.
- משלחת פרלמנטרית איראנית הגיעה בראשית מרץ 2023 לביקור בדמשק כדי להביע הזדהות עם סוריה בעקבות רעידת האדמה. בתוך כך, טיסת הסיוע האיראנית החמש עשרה מאז רעידת האדמה נחתה בראשית מרץ בשדה התעופה בחלב. בליל ה-7 במרץ 2023 דיווחה התקשורת הסורית על תקיפה ישראלית נוספת בשדה התעופה בחלב, שהביאה להשבתתו.
- דובר משרד החוץ האיראני גינה בחריפות את ההתפרעויות בעיירה חוארה שמדרום לשכם. הדובר דרש תגובה מיידית ומרתיעה מצד הקהילה העולמית לנוכח "התנהלותו הקיצונית והפושעת של המשטר הציוני".
- יועצו הבכיר של מנהיג איראן לעניינים בינלאומיים שוחח בטלפון עם ראש הלשכה המדינית של חמאס ועם מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין והביע את תמיכת איראן ב"התנגדות העם הפלסטיני נגד הכיבוש הציוני".
- שר ההגנה העיראקי הגיע בסוף פברואר 2023 לביקור בטהראן ונועד עם בכירי הממשל האיראני כדי לדון עימם בשיתוף הפעולה הביטחוני בין המדינות. הבכירים האיראנים, לרבות שר ההגנה האיראני ומפקד משמרות המהפכה, הביעו את נכונות איראן לסייע בפיתוח ובחיזוק הכוחות המזוינים והתעשיות הביטחוניות בעיראק.

המעורבות האיראנית בסוריה

- שר ההגנה האיראני, מחמד רזא אשתיאני (Mohammad Reza Ashtiani), נפגש ב-22 בפברואר 2023 בטהראן עם מפקד חיל האוויר הסורי, צלאח אלדין כאשר אלע'אנם (Salah al-Din Kaser al-Ghanem), ודן עימו בחיזוק שיתוף הפעולה הצבאי והביטחוני בין שתי המדינות. אשתיאני הדגיש, כי טהראן רואה חשיבות רבה בחיזוק כוחות ההגנה של סוריה כדי לשמר ולהעצים את כוח ההרתעה שלה מפני איומים ולכונן יציבות וביטחון באזור. הוא הוסיף, כי המשך ההתייעצויות בין המדינות הוא הכרח אסטרטגי לשמירת הלכידות הטריטוריאלית וההגנה על המרחב האווירי של סוריה לנוכח הפעולות הזדוניות של "המשטר הציוני". הוא ציין, כי איראן שוקלת לחזק ולשפר את שיתוף הפעולה הצבאי והביטחוני עם סוריה, שכן איראן היא העומק האסטרטגי של סוריה וסוריה היא העומק האסטרטגי של איראן. אלע'אנם הביע תודה על תמיכת איראן בארצו, בייחוד בעקבות

רעידת האדמה, וציין כי ההתקדמות האיראנית בתחומי התעופה וההגנה האווירית היא הצלחה עבור סוריה והעולם המוסלמי (אלעאלם, 22 בפברואר 2023).

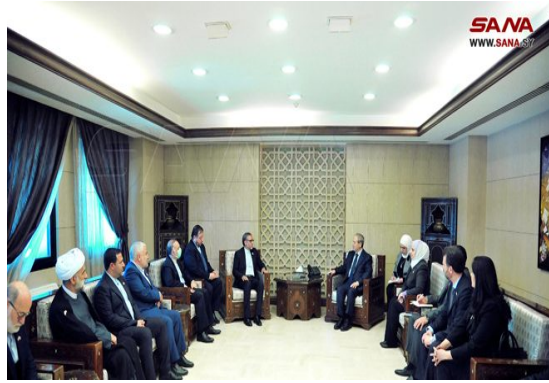

פגישת שר ההגנה האיראני עם מפקד חה"א הסורי (אלעאלם, 22 בפברואר 2023)

ב-24 בפברואר דיווחה הטלוויזיה האיראנית, כי איראן עשויה לספק לסוריה מערכת הגנה אווירית מתוצרתה מדגם ח'רדאד-15 (Khordad 15), לרבות מכ"מים וטילי קרקע-אוויר, כדי לסייע לה בהגנה מפני המשך התקיפות הישראליות. על פי דיווח זה, אספקת המערכת נכללת בהסכמים, שנחתמו בפגישת שר ההגנה האיראני עם המשלחת הסורית בראשות מפקד חיל האוויר הסורי בטהראן.

דובר משרד החוץ האיראני, נאצר כנעאני (Nasser Kanaani), התייחס לשיפור הקשרים בין סוריה למדינות ערב על רקע ביקור שר החוץ המצרי בדמשק ב-27 בפברואר 2023, לראשונה מאז פרוץ מלחמת האזרחים בסוריה, ופגישת הנשיא בשאר אסד עם משלחת של ראשי פרלמנט מהעולם הערבי ב-26 בפברואר 2023. בציוץ בחשבון הטוויטר שלו (28 בפברואר 2023) ציין כנעאני, כי שיפור הקשרים בין סוריה למדינות ערב, לרבות ביקור משלחת ראשי הפרלמנטים הערבים בדמשק בעקבות רעידת האדמה, שפקדה את סוריה, מהווה "צעד חיובי בנתיב הסולידריות האסלאמית".

משלחת פרלמנטרית איראנית בראשות עבאס כלרו (Abbas Kalro), סגן יו"ר אגודת הידידות הפרלמנטרית איראן-סוריה, הגיעה בראשית מרץ לביקור בדמשק כדי להביע הזדהות עם סוריה בעקבות רעידת האדמה הקשה, שפקדה אותה. במהלך הביקור נפגשה המשלחת עם יו"ר הפרלמנט הסורי, חמודה צבאע' (Hammouda Sabbagh), ועם שר החוץ הסורי, פיצל מקדאד (Faisal Mekdad). השר מקדאד הביע בפגישתו עם חברי המשלחת את הערכת ארצו לאיראן על התייצבותה לצד סוריה בעקבות רעידת האדמה (סאנ"א, 1 במרץ 2023).

**פגישת שר החוץ הסורי עם משלחת פרלמנטרית איראנית
(סאנ"א, 1 במרץ 2023)**

• טיסת הסיוע האיראנית החמש עשרה מאז רעידת האדמה בסוריה נחתה ב-2 במרץ 2023 בשדה התעופה בחלב שבמערב סוריה. הקונסול הכללי האיראני בחלב, סלמאן נואב נורי (Salman Navab Nouri), אמר בשיחה עם סוכנות הידיעות הממשלתית אירנ"א (2 במרץ 2023), כי מאז רעידת האדמה שלחה איראן 422 טון של סיוע הומניטרי (מזון ותרופות) ב-15 טיסות לשלושה שדות תעופה בסוריה: דמשק, חלב ולאד'קיה. בליל ה-7 במרץ 2023 דיווחה הטלוויזיה הסורית על תקיפה ישראלית נוספת בשדה התעופה הבינלאומי של חלב, שגרמה לנזקים חומריים ולהשבתת השדה.

• ערוץ החדשות הסורי דיר אלזור 24 דיווח (28 בפברואר 2023) על מתיחות רוסית-איראנית בסוריה בעקבות תקרית הפלת כלי טייס בלתי-מאויש איראני על ידי הכוחות האמריקאים בסוריה ב-14 בפברואר 2023. כלי הטיס הופל, לאחר שחג מעל בסיס Conoco בצפון-מזרח סוריה, שבו מוצבים כוחות אמריקאים. על פי הדיווח, שמהימנותו אינה ברורה, התקיימה לאחר התקרית פגישה דחופה בדיר אלזור בין גנרל רוסי לחאג' כמיל (Hajj Kamil), אחד הבכירים הצבאיים האיראנים באזור. כמו כן, הונחו כוחות רוסיים באזור לדווח על כל תנועה איראנית באזורים שבשליטתם.

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

• דובר משרד החוץ האיראני, נאצר כנעאני (Nasser Kanaani), גינה בחריפות את ההתפרעויות בעיירה חוארה שמדרום לשכם, במהלך הציתו מתיישבים יהודים בתים ורכבים של פלסטינים לאחר פיגוע הירי בחוארה ב-26 בפברואר 2023, בו נהרגו שני ישראלים. במסיבת העיתונאים השבועית שלו אמר כנעאני, כי "פשעי הציונים" מספקים הוכחה נוספת לאופיו הטרוריסטי של "המשטר הציוני". הוא דרש תגובה מיידית ומרתיעה מצד הקהילה העולמית לנוכח "מכונת הטרור של משטר האפרטהייד הציוני". כנעאני הוסיף, כי התנהלותו הקיצונית והפושעת של "המשטר הציוני" שבה ומוכיחה, כי "ההתנגדות החוקית לכובשים הציונים" היא הדרך היחידה הניצבת בפני העם וקבוצות ההתנגדות בפלסטין (פארס, 28 בפברואר 2023).

• יועצו הבכיר של מנהיג איראן לעניינים בינלאומיים, עלי-אכבר ולאיתי (Ali-Akbar Velayati), שוחח ב-26 בפברואר 2023 בטלפון בנפרד עם ראש הלשכה המדינית של חמאס, אסמאעיל הניה, ועם מזכ"ל הג'האד האסלאמי בפלסטין, זיאד אלנח'אלה. ולאיתי הביע את תמיכת איראן במאבק ובהתנגדות העם הפלסטיני נגד "הכיבוש הציוני". אלנח'אלה הדגיש את נחישות העם הפלסטיני להמשיך בהתנגדות נגד הכיבוש ואמר, כי

גבורת הלוחמים הפלסטינים מהווה הוכחה לכך, שהעם הפלסטיני לא יישבר וימשיך בהתנגדות עד לשחרור ירושלים ופלסטין. הניה שיבח בשיחתו עם ולאיתי את התמיכה, שהרפובליקה האסלאמית מעניקה לסוגיה הפלסטינית ול"התנגדות" בפלסטין (אלמיאדין, 26 בפברואר 2023).

המעורבות האיראנית בעיראק

• שר ההגנה העיראקי, ת'אבת מחמד אלעבאסי (Thabet Muhammad al-Abbasi), הגיע בסוף פברואר 2023 לטהראן ונפגש עם בכירי הממשל באיראן. זהו ביקורו הראשון באיראן לאחר כינון הממשלה העיראקית החדשה. ב-25 בפברואר 2023 נועד אלעבאסי עם שר ההגנה האיראני, מחמד רזא אשתיאני (Mohammad Reza Ashtiani), ודן עימו בשיתוף פעולה לביסוס הביטחון בגבולות. אשתיאני טען, כי נוכחותן של קבוצות טרור בעיראק מהווה איום ממשי על ביטחונה הלאומי של איראן וכי קיים צורך רב יותר מתמיד בתיאום צבאי, מודיעיני וביטחוני בין שתי המדינות. עוד ציין שר ההגנה האיראני, כי התערבות מדינות זרות באזור נועדה להבטיח את ביטחון "המשטר הציוני". אשתיאני הביע את נכונות ארצו להעמיד לרשות עיראק את היכולות, שפיתחה בתעשיות הביטחוניות שלה. שר ההגנה העיראקי הודה לאיראן על תמיכתה וציין, כי הכוחות המזוינים של עיראק מעוניינים לנצל את יכולותיה של איראן לשם הרחבת שיתוף הפעולה הטכני והטכנולוגי בין המדינות (defapress.ir, 25 בפברואר 2023).

שרי ההגנה של איראן ועיראק (defapress.ir, 25 בפברואר 2023)

• במהלך ביקורו בטהראן נפגש שר ההגנה העיראקי גם עם הנשיא אברהים ראיסי, ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים האיראנים, מחמד באקרי (Mohammad Bagheri), מפקד הצבא הסדיר, עבד אלרחים מוסוי (Abdolrahim Mousavi), ומפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (Hossein Salami), ודן עימם בשיתוף הפעולה הביטחוני והצבאי בין המדינות. הנשיא ראיסי אמר בפגישתו עם אלעבאסי, כי עיראק אינה יכולה לשמש נקודת מוצא לאיומים נגד שכנותיה. הוא ציין, כי איראן רואה בביטחונה של עיראק את ביטחונה שלה ותומכת בחיזוק ביטחונה ויציבותה. אלעבאסי אמר, כי עיראק לא תאפשר לאף אחד לאיים על ביטחונה ועל יציבותה של איראן. מפקד משמרות המהפכה סלאמי אמר בפגישתו עם אלעבאסי, כי איראן מעוניינת בחיזוקה של עיראק בשעה שהאמריקאים והציונים מעוניינים להשתלט על האזור ולערער את הביטחון בעיראק ובאיראן. הוא הדגיש את חשיבות פיתוח שיתוף הפעולה בין המדינות, ובייחוד בתחומים הצבאיים והביטחוניים,

וציין, כי משמרות המהפכה מוכנים להדריך את הכוחות המזוינים העיראקים ולסייע לעיראק בכל התחומים (תסנים; פארס, 25-26 בפברואר 2023).

• פורטל החדשות ערבי פוסט דיווח מפי מקורות עיראקים ואיראנים (22 בפברואר 2023), כי ראש זרם אלצדר בעיראק, מקתדא אלצדר, צפוי לבקר במהלך החודשים הקרובים באיראן כהכנה לחזרתו לחיים הפוליטיים. מקור עיראקי מדיני יודע דבר המקורב לאיראן מסר לפורטל, כי במהלך ביקורו בטהראן ייפגש אלצדר עם כמה בכירים איראנים, בייחוד אלה האחראים על ניהול התיק העיראקי בטהראן, בהם בכירים במשרד המודיעין. עוד ציין המקור, כי טהראן מעוניינת להשיב את האיזון הפוליטי של השיעים בעיראק והדבר מחייב את שובו של אלצדר לחיים הפוליטיים במדינה.

• שר ההשכלה הגבוהה העיראקי, נעים אלעבודי (Naeem al-Aboudi), הגיע בראשית מרץ 2023 לביקור בטהראן. ב-5 במרץ 2023 ביקר השר בארגון האיראני למחקרים מדעיים ותעשייתיים ודן עם שר המדעים, המחקרים והטכנולוגיות האיראני, מחמד-עלי זלפיגל (Mohammad Ali Zolfigol), בהרחבת שיתוף הפעולה הטכנולוגי בין שתי המדינות, לרבות הקמת פארקים טכנולוגיים משותפים. השר העיראקי הביע רצון להרחיב את שיתוף הפעולה המדעי והמחקרי בין המדינות וציין, כי ארצו מוכנה לקלוט סטודנטים איראנים שילמדו במוסדות להשכלה גבוהה בעיראק. שר המדעים האיראני הדגיש את הצורך בהרחבת שיתוף הפעולה המדעי בין המדינות והציע לקיים מפגשים משותפים בין ראשי האוניברסיטאות ומרכזי המחקר והטכנולוגיה באיראן ובעיראק. כמו כן, קרא השר להרחבת לימודי הפרסית באוניברסיטאות בעיראק ולהרחבת לימודי הערבית באוניברסיטאות באיראן (פארס, 5 במרץ 2023).

פגישת שר ההשכלה הגבוהה של עיראק ושר המדעים האיראני (פארס, 5 במרץ 2023)